› inhoud

Duurzaam
Ondernemend
Dichtbij

Collegeakkoord 2022

gemeente ooststellingwerf

Inhoud

› inhoud

Voorwoord 3

Inleiding 4

1 Ooststellingwerf, waar dingen goed geregeld zijn. 5
1.1 Bestuur 6
1.2 Financieel beleid 7
1.3 Dienstverlening 8
2.1 Duurzaam Ooststellingwerf 10

2 Ooststellingwerf, duurzaam en een fijne plek om te leven en wonen. 10
2.1 Stikstof 12
2.2 Wonen 13
2.3 Openbare ruimte 14
2.4 Mobiliteit en bereikbaarheid 14
2.5 Accommodatiebeleid 15

3 Ooststellingwerf, een gemeenschap waar je je thuis, gezond en veilig voelt. 17
3.1 Positieve gezondheid 17
3.2 Grip op uitgaven jeugd en Wmo 17
3.3 Participatie, werk en inkomen 18
3.4 Jeugd 19
3.5 Schuldhulpverlening 19
3.6 Personeelstekort (ouderen)zorg 20
3.7 Ondersteuning van verenigingen en sportverenigingen 20
3.8 Inclusie 21
3.9 Openbare orde en veiligheid 21

4 Ooststellingwerf, onderdeel van een vitale economie. 23
4.1 Economie en werkgelegenheid 23
4.2 Recreatie en toerisme 24

gemeente ooststellingwerf

Voorwoord

› inhoud

Ooststellingwerf is een gemeente waar het goed toeven is, of je nu bezoeker, inwoner of ondernemer bent. Tegelijkertijd zijn er grote opgaven te vervullen en liggen er kansen om het gebied op een duurzame manier verder te ontwikkelen.

In de bestuursperiode die is gestart met de verkiezingen van de gemeenteraad op 16 maart 2022 kan en moet natuurlijk voortgebouwd worden op keuzes uit het verleden. De bestaande samenwerking met maatschappelijke en bestuurlijke partners vormt ook een stevig fundament om effectief de rol als eerste overheid in te kunnen blijven vullen. Het belangrijkste ingrediënt voor een succesvolle bestuursperiode is echter de samenwerking tussen de bestuursorganen van de gemeente, raad, college en burgemeester.

Vijf fracties in de gemeenteraad hebben hun wethouderskandidaten de ruimte gegeven om met elkaar, in de vorm van dit akkoord, de ambities van een nieuw college neer te zetten. In een constructief samenspel met de nieuwe gemeenteraad en straks een nieuwe burgemeester, ondersteund door de ambtelijke organisatie en de griffie, krijgt ook de gemeente Ooststellingwerf in deze bestuursperiode opnieuw haar eigen gezicht.

Ik ben er van overtuigd dat daar met dit Collegeakkoord,
en de wethouderskandidaten die er invulling aan willen geven,
een goede bijdrage aan is geleverd.

Bert Bouwmeester
Formateur

gemeente ooststellingwerf

Inleiding

› inhoud

Denkend aan Ooststellingwerf zien wij een groene plattelandsgemeente waar de mensen centraal staan. Waar telt wat ze zeggen en waar ruimte is voor verschillende meningen. Het verbinden van alle geluiden uit het veelkleurige palet dat onze Ooststellingwerfse samenleving is, vormt voor ons – Ooststellingwerfsbelang, GroenLinks, PvdA, CDA en VVD – de basis voor het werk dat wij gaan doen. Dat doen we niet alleen, maar samen met de inwoners, (zorg)ondernemers, overige belanghebbenden en de gemeenteraad van Ooststellingwerf.

Voor elkaar en met elkaar.

In de gastvrije samenleving die wij voor ogen hebben, zijn de basisvoorzieningen voor elke inwoner op orde. Belemmeringen om 'mee te doen' pakken we aan, gelijke kansen voor iedereen, waarbij we toegankelijkheid in de breedste zin van het woord vertalen. Een dak boven je hoofd dat betaalbaar is en een baan met een fatsoenlijk salaris zijn de zekerheden waarop veel mensen hun leven inrichten. Armoede willen we daadkrachtig bestrijden.

Wij willen verschillende generaties blijven binden aan onze gemeente. Door als gemeente te zorgen dat in alle fasen van het leven een passend (t)huis geboden kan worden in elke kern, van jong tot oud. En waardig oud worden hoort óók bij de inclusieve samenleving met zorgwoningen op maat in de grotere kernen.

Onze inwoners weten heel goed hoe ze samen willen leven, wonen, recreëren en ondernemen. Daarom is het belangrijk dat er ruimte gegeven wordt aan de ondernemers en dat alle dorpen en wijken de kans krijgen om nieuwe initiatieven te ontplooien om hun dorp te verbeteren. Wonen, werk en welzijn (zoals onderwijs, zorg, sport, kunst en cultuur) zijn kernbegrippen in onze samenleving. Wij zien het als onze opgave om dat samen met ondernemers en inwoners goed voor elkaar te krijgen.

Denkend aan Ooststellingwerf zien we een veelkleurig landschap. Deze landschappen zijn het werkterrein van onze agrariërs en de natuur- en landschapsbeheerders. De natuur biedt onze inwoners en bezoekers van onze gemeente volop rust en ruimte. De balans in het gezamenlijk gebruik van de ruimte is in onze gemeente altijd aardig gelukt en vormt nu een nieuwe uitdaging. De uitdaging is groot door het ingrijpende en complexe stikstofvraagstuk met veel belanghebbenden die geraakt worden door dit nieuwe beleid. Ook hier is de gezamenlijkheid de weg van de zoektocht naar de oplossing. Net als het behalen van de lokale ambitie om in 2030 CO_2 neutraal te zijn, het in zetten op biodiversiteit, klimaatadaptatie, de energietransitie en het verbeteren van de natuur.

Dit college wil een verbindend bestuur zijn dat de verbinding legt en onderhoudt naar de gemeenteraad, de inwoners, bedrijven en organisaties. Daarbij is het van groot belang dat we inzetten op de doorontwikkeling van de bestuurlijke vernieuwing... en dat willen we vooral samen doen. Samen met de hele gemeenteraad, met de inwoners van Ooststellingwerf en met alle andere partijen in onze gemeente. Een cultuur die is gericht op samenwerken met een open houding en te onderzoeken wat ons bindt, in plaats van te benadrukken waarin we verschillen.

We zijn ons bewust van het feit dat zo'n andere bestuurscultuur niet van de een op de andere dag ontstaat. En dat tijd en vertrouwen nodig zijn om deze cultuur tot bloei te laten komen. Het college wil van alle partijen zijn en ziet het als opgave, de doelen in het collegeakkoord te halen, het bestaande beleid uit te voeren, te borgen, en de samenwerkingsovereenkomst uit te werken. Dit collegeakkoord is wat ons betreft het startpunt voor de komende vier jaar; we kijken ernaar uit dit verder invulling te geven in nauwe samenspraak met onze inwoners en ondernemers. We beogen resultaten waar de hele Ooststellingwerfse samenleving wat aan heeft.

Ooststellingwerfs Belang · GROENLINKS · PvdA · CDA · VVD

gemeente ooststellingwerf

1 Ooststellingwerf, waar dingen goed geregeld zijn.

gemeente ooststellingwerf

1 Ooststellingwerf, waar dingen goed geregeld zijn.

› inhoud

1.1 Bestuur

De komende jaren komen er veel complexe zaken op de lokale overheid af, denk aan de stikstof problematiek, de vergrijzing, de woningnood, etcetera. Dit maakt dat een solide bestuur en een geolied samenspel tussen college en raad van groot belang is. Het college wil nadrukkelijk de inwoners, bedrijven en organisaties betrekken bij het opstellen van nieuw beleid of het uitvoeren van projecten in de leefomgeving.

Wat willen we bereiken

- We willen een verbindend bestuur zijn. Een bestuur dat de verbinding legt en onderhoudt naar de raad, de inwoners, bedrijven en organisatie. Een bestuur dat zichtbaar aanwezig is in de dorpen, de contacten onderhoudt met de besturen van plaatselijk belang / bewonerscommissies en luistert naar wat er speelt in de dorpen.
- We willen een eerlijk en betrouwbaar bestuur zijn dat ook al is de boodschap niet zo aangenaam dit open en eerlijk brengt. Initiatieven vanuit de dorpen worden door ons op adequate wijze behandeld.
- Een goede samenwerking met de raad zien we als een basisverantwoordelijkheid van dit college. Daarom willen we aan het begin van deze periode een aantal basisafspraken maken tussen college en raad.
- Inwoners, bedrijven en organisaties in onze gemeente vormen een belangrijke partij om nieuw beleid of projecten mee vorm te geven. We willen onze inwoners, bedrijven en organisaties dan ook nadrukkelijk betrekken bij het opstellen van nieuw beleid of het uitvoeren van projecten in de leefomgeving. De politieke debatten over het nieuw beleid of het uitvoeren van projecten willen we in de dorpen laten plaatsvinden.

Wat gaan we daarvoor doen

- We geven uitvoering aan de Samenwerkingsagenda.
- Bij de start van grote projecten of belangrijk nieuw beleid, bespreken we eerst een startnota of keuzenota met de raad, waarin de kaders worden vastgelegd en zo mogelijk al richtinggevende uitspraken worden gedaan. In deze nota wordt ook de fasering aangegeven en de beslismomenten voor raad en college.
- Bij onderwerpen met grote belangentegenstelling bieden we de raad de mogelijkheid een openbaar debat te voeren aan de hand van een startnotitie.
- Bij grote (infrastructurele) projecten werken we met een voorbereidingskrediet alvorens een totaal krediet aan te vragen.
- We stellen een nieuwe Participatienota op.
- Belangrijke projecten in de dorpen worden in samenspraak met het dorp gerealiseerd.
- Aan de voorkant van een proces moet samen met de raad ook duidelijk bepaald worden wat het doel is van de participatie en wat dit betekent voor de rol en invloed van de raad.
- Laagdrempelige en duidelijke informatie die voor inwoners, bedrijven en organisaties toegankelijk is. We onderzoeken het invoeren van een digitaal participatieplatform, waarbij gebruikt wordt gemaakt van bestaande vormen.
- We onderzoeken de mogelijke inzet van een burgerberaad.

OWO-samenwerking

De OWO-visie is in 2021 door de drie gemeenteraden vastgesteld, de komende vier jaar werken we verder aan concretiseren en optimaliseren van de samenwerking met behoud van zelfstandigheid.

1.2 Financieel beleid

Ons financieel beleid is erop gericht om onze goede financiële positie te behouden.
Ondanks de onzekerheden en ontwikkelingen die op ons afkomen.

Wat willen we bereiken

- De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.
- We willen jaarlijks een realistische/uitvoerbare begroting opstellen.

Wat gaan we daarvoor doen

- We stellen jaarlijks een structureel en reëel sluitende begroting op. Dit betekent dat we structureel niet meer uitgeven dan we binnenkrijgen. De uitgaven ramen we ook realistisch.
- We blijven goed kijken naar gemeentelijke uitgaven en sturen hier scherp op door nut en noodzaak van projecten, uitgaven en subsidies steeds te beoordelen.
- We gaan zorgvuldig om met belastinggeld en de keuzes die hierin gemaakt worden. De belastingen verhogen we jaarlijks trendmatig. Als de begroting niet sluitend is, bijvoorbeeld door nieuwe ambities, lossen we dit niet gelijk op door de belastingen te verhogen, maar door middel van een pakket aan maatregelen waarvan, in uiterste noodzaak, het verhogen van de belastingen onderdeel kan uitmaken.
- Lokale belastingen en heffingen waar een duidelijke tegenprestatie tegenover staat, zoals afvalstoffenheffing, rioolheffing en sommige leges, worden kostendekkend doorberekend.
- Bij nieuw beleid/ambities nemen we ook de benodigde ambtelijke capaciteit mee in de afweging.
- Wij gaan de komende bestuursperiode een deel van de algemene reserve inzetten om incidentele lasten te dekken/ ambities te realiseren.

gemeente ooststellingwerf

1.3 Dienstverlening

Wij bieden goede en open dienstverlening waarbij onze medewerkers het verschil maken.
In die dienstverlening zetten wij de inwoner centraal. We zijn efficiënt en klantvriendelijk.
In 2019 hebben we de nieuwe visie Dienstverlening 2019-2024 vastgesteld.
Daarbij hebben we uitgesproken te zorgen voor een, voor iedereen passende dienstverlening.

Wat willen we bereiken

- We willen een betrouwbare en laagdrempelige overheid zijn.
- Voor het vertrouwen in de lokale democratie zijn kwaliteit en snelheid van de gemeentelijke diensten en goede en zorgvuldige communicatie van groot belang.
- De inwoner is tevreden over de dienstverlening (minimaal een 7,5 in 2024)
- We voldoen aan de vereisten van het VN-verdrag iedereen doet mee! (inclusie).
- We richten processen in vanuit de klantketen.
- We handelen 90% af binnen de servicenorm.
- We sturen op het voorkómen van onnodig contact met onze inwoners.
- We streven naar een integraal klantbeeld (omnichannel dienstverlening).
- Naast direct contact met inwoners aan de servicebalie, is de inzet om zoveel mogelijk producten digitaal beschikbaar te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen

- We zijn duidelijk in wat we verwachten van onze medewerkers als het gaat om dienstverlening naar onze inwoners toe en sturen daarop.
- We zorgen voor begrijpelijke taal (niveau B1) in al onze uitingen. Dit doen we via het project Direct Duidelijk.
- We betrekken inwoners en belangengroepen bij ontwikkelingen rondom het verbeteren van onze dienstverlening. Dit doen we middels een inwonerspanel.
- We streven ernaar dat onze dienstverlening inclusief is, dus voor iedereen toegankelijk.
- We gebruiken steeds meer data om onze dienstverlening te verbeteren.
- We sturen op tevredenheid van onze inwoners en signaalmanagement.
- We doen onderzoek uit naar de ervaringen en voeren kleine verbeteringen direct door.
- We streven naar online waar het kan en offline waar het helpt.
- We zetten optimaal in op digitale mogelijkheden. Met oog voor de menselijke maat en inclusie. Niet alleen als het gaat om persoonlijk contact, maar ook bij het zorgvuldig toepassen, uitvoeren en handhaven van regels.

gemeente ooststellingwerf

› inhoud

Ooststellingwerf, duurzaam en een fijne plek om te leven en wonen.

gemeente ooststellingwerf

2 Ooststellingwerf, duurzaam en een fijne plek om te leven en wonen.

› inhoud

2.1 Duurzaam Ooststellingwerf

Het is onze ambitie om CO_2 neutraal te zijn in 2030 om opwarming van de aarde en daarmee verandering van het klimaat tegen te gaan. Hierdoor liggen er belangrijke opgaven in de energietransitie, het vergroten van de biodiversiteit en het stimuleren van een circulaire economie. We benutten het Biosintrum – en het daar gevestigde leer- en kenniscentrum Bodem – zo optimaal mogelijk voor onderzoek naar en ontwikkeling van mogelijkheden die ons bij deze opgaven helpen.

Wat willen we bereiken

Wij willen in 2030 CO_2 neutraal zijn. Om dit bereiken streven we naar:

- energieneutraal te zijn in 2030 door het gebruik van energie te verminderen en het lokaal opwekken van duurzame energie en duurzame mobiliteit te stimuleren;
- klimaatbestendig te zijn in 2030 door het vergroten van de biodiversiteit en de verbetering van de bodemgezondheid te stimuleren;
- circulair te zijn in 2030 door kringlopen meer sluitend te maken.

Wat gaan we daarvoor doen

Energieneutraal zijn in 2030

- We zetten in op het verminderen van het gebruik van energie en gaan door met het stimuleren van energiebesparingsprojecten.
- Naast de landelijke subsidiemogelijkheden, faciliteren we woningeigenaren in de energietransitie door o.a. het verstrekken van duurzaamheidsleningen voor energiebesparende maatregelen.
- Voor inwoners in energiearmoede zorgen we bij verduurzaming voor extra ondersteuning.
- Dit doen we met geoormerkte middelen. We zijn bereid hiervoor eenmalig gemeentelijke middelen in te zetten.
- In overleg met woningcorporaties zorgen we voor extra aandacht voor verduurzaming en isolatie van huurwoningen.
- Naast verduurzaming thuis, gaan we ondernemers stimuleren in de verduurzamingsopgave, o.a. door het faciliteren in verduurzamingsadvies.
- Voor de duurzame opwekking van energie geven we prioriteit aan projecten voor zon op dak, bijvoorbeeld bij ondernemers met bedrijfspanden en bijgebouwen met groot dakoppervlak. Windenergie opwekken op het boerenerf sluiten we niet uit, en ook voor andere innovatieve vormen van duurzame lokale opwek (zoals bijvoorbeeld vergisting en waterstof) staan we open.
- De grote uitdaging bij nieuwe projecten voor duurzame energie is de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnetwerk. We stimuleren pilotprojecten op het gebied van lokale opslag van energie en slimme energienetwerken om vraag en aanbod op lokaal niveau op elkaar af te stemmen.
- Een groot deel van de energievraag wordt gebruikt voor het verwarmen van woningen en gebouwen. De Transitievisie Warmte en de bijbehorende wijkuitvoeringsplannen voeren we uit.
- We stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer. Ook zetten we in op projecten voor deelmobiliteit en het vergroten van het aantal laadpalen voor elektrische auto's.

Klimaatbestendig zijn in 2030

- We willen de klimaatbestendigheid van de openbare ruimte vergroten om wateroverlast bij piekbuien te voorkomen.
- We zorgen bij initiatieven, zoals de ontwikkeling van binnenstedelijke woningbouwlocaties, voor een klimaatbestendige openbare ruimte, met voldoende (biodivers) groen.
- We moedigen inwoners aan om aan de slag te gaan met het verbeteren van bodemgezondheid en het vergroten van de biodiversiteit in eigen tuin en buurt.
- Wij geven zelf het goede voorbeeld en passen onze manier van maaien aan op het verbeteren van de biodiversiteit.
- We gaan door met de uitvoering van de projecten uit het biodiversiteitsplan samen met de verschillende plaatselijk belangen.
- We stimuleren en faciliteren het vergroenen van schoolpleinen, ook vanuit onze doelstellingen ten aanzien van positieve gezondheid.

Circulair zijn in 2030

- Voor het hergebruik van grondstoffen stimuleren we een duurzame circulaire en biobased economie. Dit doen we o.a. door de samenwerking en kennisuitwisseling tussen ondernemers, onderwijs en kennisinstellingen te stimuleren.
- We geven het goede voorbeeld door ons inkoop- en aanbestedingsbeleid zo duurzaam en circulair mogelijk te maken.
- Voor de VANG-doelstelling (van afval naar grondstof) gaan we samen met Omrin verder met het verminderen van de hoeveelheid afval en het optimaliseren van de nascheiding van restafval.
- We ondersteunen lokale initiatieven die de voedselketens verkleinen en kringlopen meer sluitend maken.
- Om de biobased economie te stimuleren benutten we samen met ondernemers het onderscheidend vermogen van Ooststellingwerf. We sluiten aan op de kernkwaliteiten van Ooststellingwerf, zoals een sterke toeristisch recreatiesector en een grote agrarische sector, waarbij we inzetten op een verduurzaming van deze kernkwaliteiten.
- We willen de innovatiekracht van de agrarische sector graag benutten voor de gezamenlijke uitdaging van de verduurzaming, kringlooplandbouw en voedsel, zodat landbouw en natuur meer samengaan.

gemeente ooststellingwerf

2.1.1 Stikstof

In de gemeente Ooststellingwerf ligt een groot deel van het Fochteloërveen, het Drents Friese Wold en de beekdalen waarvan de stikstofmaatregelen en de opgave stikstofreductie vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied veel impact hebben. Het stikstofvraagstuk is een ingrijpend en complex vraagstuk met veel belanghebbenden.

Provincie Fryslân is verantwoordelijk voor het uitvoeringsprogramma met een gebiedsgerichte aanpak waarbij in gebiedsopdrachten de doelen, bronmaatregelen voor de stikstofreductie en de natuurherstelmaatregelen worden opgenomen.

We zetten in op deelname in de gebiedsgerichte aanpak, met een wethouder die verantwoordelijk is voor dit thema. Dit leidt naar verwachting tot een forse inzet vanuit de gemeente qua capaciteit. Denk daarbij aan de inzet en input van ambtenaren uit verschillende werkvelden naar de provincie toe en in een later stadium om het gesprek aan te gaan rond de genoemde natuurgebieden met agrariërs, natuurbeheerders, bedrijven uit de recreatiesector en bewoners.

Wat hebben we daarvoor nodig

Duurzaamheid
Er is voor de komende collegeperiode aanvullend budget nodig om de doelstellingen en ambities te realiseren. Mogelijk komen deze benodigde budgetten voor een groot deel beschikbaar via het Rijk. In het recente regeerakkoord van het kabinet Rutte IV staan veel nieuwe maatregelen benoemd. Een klimaat- en transitiefonds van € 35 miljard voor de komende 10 jaar en een langjarig Nationaal Isolatieprogramma tot ten minste 2030 zijn hiervan twee voorbeelden. Dit geeft kansen en betekent ook dat er de komende jaren veel werk op de gemeente af komt. Dit gaan we borgen door ook voor de Warmte Transitievisie een meerjarenplanning op te stellen met heldere doelen voor de periode tot 2026. Het is wenselijk hiervoor extra capaciteit beschikbaar te stellen voor de looptijd van het coalitieakkoord.
Extra personele capaciteit: 2 fte projectleiders (budget € 1 miljoen voor de periode 2022 - 2026).

Stikstof
Extra capaciteit nodig voor uitvoering stikstofmaatregelen.
Benodigde capaciteit nog onduidelijk, we gaan vooralsnog uit van 1 fte.

2.2 Wonen

Er moeten woningen aan de voorraad worden toegevoegd, met name voor senioren en starters.
Er is ook een stevige vraag naar zorggeschikte woningen.

De komende jaren neemt de vraag naar levensloopbestendige woningen aanzienlijk toe, waardoor ouderen langer zelfstandig met zorg aan huis kunnen blijven wonen. Ook ligt er een grote opgave om de noodzakelijke uitbreiding van de 24-uurs zorgplekken voor psychogeriatrie (dementiezorg) en somatiek te realiseren, waardoor dit zorgaanbod in onze gemeente geborgd wordt.

Wat willen we bereiken

- We hebben de ambitie om de komende acht jaar minimaal 520 woningen te realiseren. Dat kan door nieuwbouw, maar ook door het herbestemmen van andere functies naar de functie wonen.
- Voor Ooststellingwerf geldt dat in alle dorpen binnenstedelijk vrij in aantal mag worden gebouwd. Dit geeft de mogelijkheid om bestaande panden waarvan de huidige functie is vervallen om te zetten naar wonen. Het biedt mogelijkheden om 'rotte kiezen' aan te pakken, te herstructureren en op deze plekken woonmogelijkheden te creëren.
- Zorgvuldige invulling van de leefomgeving is van essentieel belang; door goede ruimtelijke ordening, klimaatbestendig ontwerpen, groene openbare ruimte en een gezond leefklimaat te creëren kan er een plus aan de leefomgeving worden toegevoegd.
- De huisvesting van de bijzondere doelgroepen, vooral statushouders, in de sociale woningvoorraad vraagt de nodige aandacht zowel kwantitatief als kwalitatief.
- Ouderen kunnen langer zelfstandig blijven wonen in levensloopgeschikte woningen en geclusterde woonvormen.
- De 24 uurs zorg plekken met toezicht voor psychogeriatrie en somatische zorg zijn uitgebreid.
- 'Zorgen voor elkaar' wordt mogelijk gemaakt voor jong en oud en voor generaties door dit te faciliteren met verschillende woonconcepten.

Wat gaan we daarvoor doen

- In alle dorpen woningen toevoegen in afstemming woonzorgvisie 2022-2026.
- Juiste juridische kader opstellen om woningtoewijzing aan eigen inwoners mogelijk te maken.
- Voorkeur geven aan binnenstedelijke ontwikkeling waar mogelijk en actief stimuleren.
- Gemeentelijke eigendommen, woningbouwlocaties ontwikkelen.
- Pro-actief acteren t.a.v grondaankopen, op particuliere initiatieven en potentiële woningbouwlocatie.
- Prestatieafspraken maken met woningbouwcorporaties over toename sociale woningbouw
- Integrale planontwikkeling waar een goede leefomgeving uitgangspunt is: (biodivers) groen, klimaatbestendig, duurzaam zijn speerpunten.
- We maken prestatie afspraken met corporaties over het realiseren van geclusterde woningen voor senioren (bijvoorbeeld Knarrehoven) en woonvormen voor overige doelgroepen zonder zorg maar met zorg en voorzieningen nabij; via bestaande woningen of nieuwbouw. Er ligt een opgave voor 400 geclusterde woningen voor 2030 waarvan 2/3 sociaal en 1/3 particuliere huur of koop.
- We maken prestatieafspraken met zorgaanbieders voor het realiseren van de extra vraag naar minimaal 50 extra plekken voor psychogeriatrische 24 uurs zorg en minimaal 20 extra plekken voor somatische 24 uurs zorg voor 2030.
- We werken beleid uit voor het stimuleren en faciliteren van splitsen van grotere woningen naar levensloopgeschikte woningen op de benedenverdieping en/of starterswoningen op de bovenverdieping. Daarbij denken we ook aan ruimte voor het bouwen van meergeneratiewoningen of 2 aparte wooneenheden op 1 erf om de vraag naar 'zorgen voor elkaar' te faciliteren.
- Om mantelzorg beter mogelijk te maken stellen we beleidsregels op voor het realiseren van (pre)mantelzorgwoningen die bij een bestaande woning kunnen worden gerealiseerd.

2.3 Openbare ruimte

We vinden het belangrijk dat onze duurzame openbare ruimte er goed en verzorgd bij ligt en een positieve bijdrage levert aan het welzijn van onze inwoners. Zo'n openbare ruimte is belangrijk voor onze inwoners, bedrijven en recreanten en draagt bij aan een aangename woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken
Een veilige en goed onderhouden openbare ruimte die toekomstbestendig is ingericht.

Wat gaan we daarvoor doen
- We zorgen voor een veilige en goed onderhouden openbare ruimte. Hierbij houden we rekening met zaken zoals gebruiksfunctie, klimaatverandering, inclusie, verharding, groen, riolering, afwatering en de zorg voor de natuur en het milieu.
- Bij initiatieven (o.a. woningbouw) zorgen we ervoor dat de openbare ruimte integraal onderdeel uitmaakt van het totaalplan.
- We bevorderen de biodiversiteit. We passen onze werkwijzen hierop aan en richten indien nodig de openbare ruimte hierop in.
- We vinden het belangrijk dat iedereen gebruik kan maken van de openbare ruimte en dat die ook voor iedereen toegankelijk is. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we hier rekening mee.
- We kappen zo min mogelijk bomen. Voor elke gekapte boom planten we een boom – of waar mogelijk meer – terug.
- We zetten bij speelvoorzieningen in op duurzaamheid en bevorderen 'natuurlijk spelen'. We betrekken hierbij de jeugd en omwonenden.

2.4 Mobiliteit en bereikbaarheid

Een goede bereikbaarheid en een veilig gebruik van infrastructuur zijn voor onze gemeente belangrijk.

Wat willen we bereiken
- We houden onze gemeente goed bereikbaar en investeren in een goed en veilig wegennet.
- We willen dat alle verkeersdeelnemers veilig gebruik kunnen maken van onze infrastructuur.
- We willen mobiliteit verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor doen
- We zorgen voor kwalitatief goede en veilige wegen, voet- en fietspaden.
- We continueren onze permanente verkeerseducatie en blijven sturen op gedragsbeïnvloeding, waaronder bewustwording en handhaving (onderzoek flitspalen).
- We houden in alle plannen in onze gemeente rekening met de verkeersveiligheid.
- We zetten ons in voor een goed openbaarvervoer-netwerk. Daarnaast zetten we in op snelle verbindingen in de regio.
- Om de bereikbaarheid verder te verbeteren ondersteunen wij de komst van de Lelylijn.
- Om de bereikbaarheid verder te verbeteren ondersteunen wij de komst van een hub.
- We stimuleren het fietsen. We zorgen voor kwalitatief goede en veilige (snel)fietsverbindingen voor zowel inwoners als recreanten. We zorgen voor voldoende voorzieningen voor fietsen (stalling, oplaadpunten enz.).
- Bij onderhoud of het opnieuw inrichten van wegen en voet- en fietspaden houden we rekening met de veiligheid van (duo)fietsers, voetgangers en mindervaliden.

2.5 Accommodatiebeleid

De maatschappelijke opgave is of het mogelijk is om de accommodaties in Ooststellingwerf op een slimmere en efficiëntere manier in te zetten voor haar gebruikers. Dat geldt voor de accommodaties waar de gemeente eigenaar van is en voor de accommodaties waar de gemeente geen zeggenschap over heeft, maar die wel een maatschappelijk nut dienen of daarvoor inzetbaar zijn.

We willen in samenwerking met eigenaren en gebruikers komen tot meer maatschappelijk rendement, waarbij de activiteiten centraal staan en niet het vastgoed. Daarnaast speelt het beheer, onderhoud en verduurzaming van de accommodaties. De sectorale routekaarten van het maatschappelijk vastgoed, die door het Rijk zijn vastgesteld als uitvloeisel van het Klimaatakkoord van Parijs, moeten worden uitgevoerd. De CO_2 uitstoot moet in 2030 met 49% zijn verminderd ten opzichte van 1990 en in 2050 met 95%. De bestaande accommodaties verduurzamen genereert (indicatief) een extra kapitaallast van tussen de € 1,3 en € 1,6 miljoen; hiervoor zijn geen middelen beschikbaar.

Wat willen we bereiken
Dat de op termijn (in 2030) benodigde en verduurzaamde accommodaties op een slimme en efficiënte wijze worden ingezet voor de gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen
Een accommodatiebeleid opstellen dat insteekt op:
• een slimme inzet van accommodaties en keuzes maakt in welke accommodaties er dan nodig zijn
• de langdurige betaalbaarheid zowel op beheer en onderhoud als op het gebied van verduurzaming.

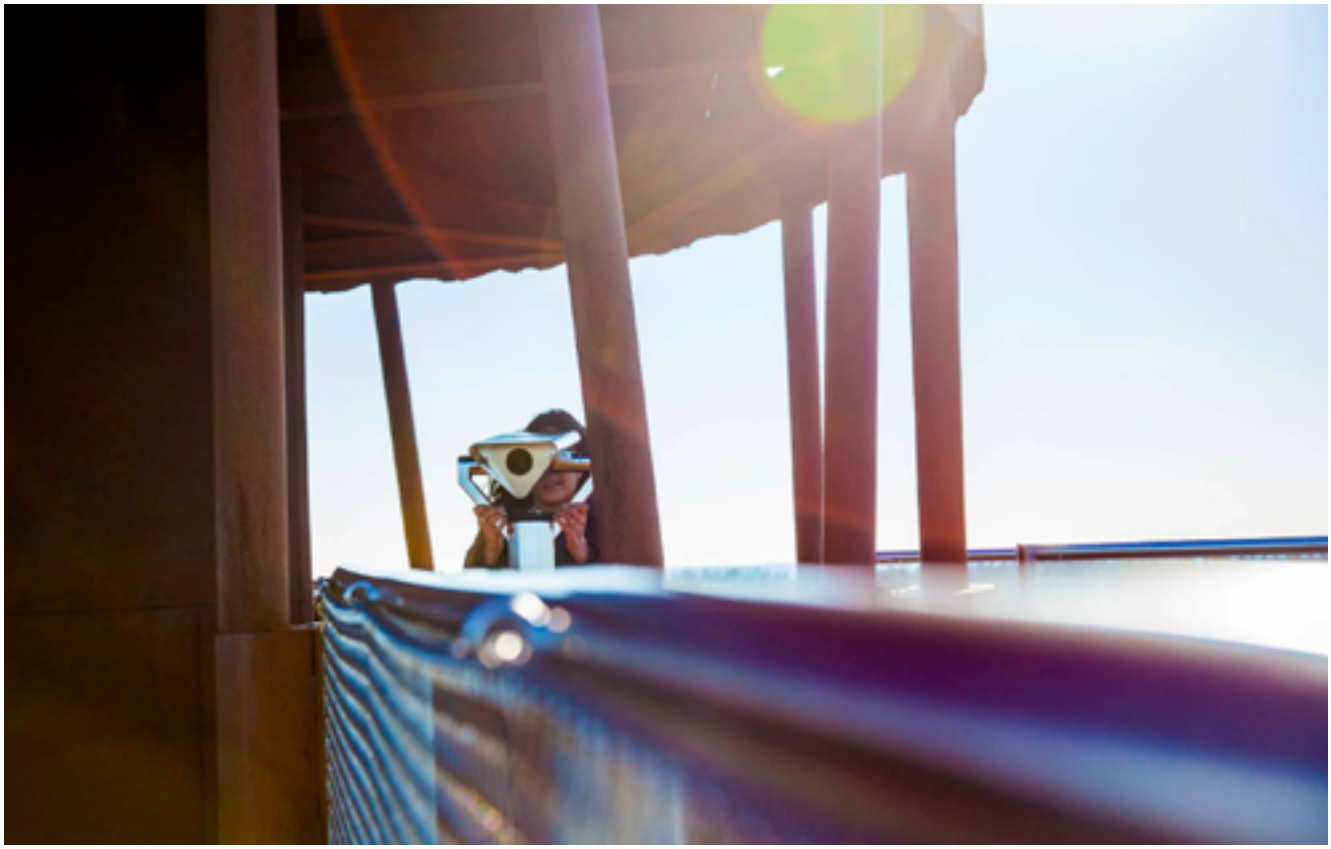

› inhoud

3 Ooststellingwerf, een gemeenschap waar je je thuis, gezond en veilig voelt.

gemeente ooststellingwerf

3 Ooststellingwerf, een gemeenschap waar je je thuis, gezond en veilig voelt.

› inhoud

Binnen het Sociaal Domein is het uitgangspunt het uitvoeren van het vastgestelde beleid en het nog uitwerken van de openstaande Doe-agenda's.

3.1 Positieve gezondheid

Gezondheid is een belangrijke pijler voor een gelukkig en gezond leven. Gezondheidsvraagstukken staan niet op zichzelf, maar hangen vaak samen met problemen op andere leefgebieden zoals werk, schulden en wonen.

Wat willen we bereiken

- We willen gezondheid integreren in alle beleidsdomeinen.
- We zetten in op positieve gezondheid, het zo vroeg mogelijk verkleinen van motorische en gezondheidsverschillen en/of -achterstanden, een gezonde fysieke leefomgeving en vitaal ouder worden. Daarmee verlagen we ook de druk op de gezondheidszorg.
- Weten dat inwoners met een ongunstige sociaaleconomische positie extra kwetsbaar zijn voor gezondheidsproblemen. Deze ongelijkheid werkt vaak generaties lang door. We willen deze doorbreken.

Wat gaan we daarvoor doen

- We kijken bij nieuw beleid altijd wat het effect is op de gezondheid van onze inwoners. Dat kan gaan om de inrichting van de openbare ruimte, maar ook om economisch beleid, wonen of veiligheid.
- We investeren in de bestaanszekerheid van mensen. Zie 4.5 paragraaf armoede en schulden.
- In ons kersverse beleid positieve gezondheid ligt de nadruk op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of de ziekte zelf.
- We zetten in op een gezonde, beweegvriendelijke omgeving en op het makkelijk maken van gezonde keuzes.

3.2 Grip op uitgaven jeugd en Wmo

Onze uitgaven voor jeugdhulp zijn aanzienlijk en door de vergrijzing moeten we in de komende jaren rekening houden met stijgende kosten voor ondersteuning van onze ouderen. Het is belangrijk dat we grip houden op deze uitgaven zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.

Wat willen we bereiken

- We willen problemen vóór zijn door te investeren in preventie en door te zorgen dat inwoners ons weten te vinden als zij hulp nodig hebben.
- We willen de uitgaven op jeugd en Wmo beperken en blijven doen wat nodig is om de meest kwetsbare inwoners goed te ondersteunen.
- We willen dat inwoners zoveel mogelijk gebruik maken van voorzieningen en activiteiten die zonder indicatie beschikbaar zijn (voorliggende voorzieningen).

Wat gaan we daarvoor doen

- We investeren in allerlei vormen van preventie en indicatie-vrije voorzieningen.
- We investeren in sociale verbanden tussen mensen en in samenredzaamheid (zie 3.7 ondersteuning verenigingen) en investeren in inclusie (zie 3.8).
- We vragen inwoners met de meeste 'stapeling' van problemen wat zij echt nodig hebben en bekostigen dat (in plaats van verstrekken waar zij recht op hebben). Hierdoor zijn we goedkoper uit, zijn de oplossingen duurzamer en voelen de mensen om wie het gaat zich meer gehoord.
- We vallen zo nodig terug op de reeds geïnventariseerde besparingsmogelijkheden op het terrein van de Wmo en leggen deze (opnieuw) aan de raad voor.
- Ons gebiedsteam is aanwezig op vindplekken waardoor we inwoners kunnen helpen als de problemen nog niet zo groot zijn (dure zorg voorkomen).
- We maken geld vrij om medewerkers toe te voegen die gespecialiseerd zijn in het voorliggende veld (algemene voorzieningen). Hierdoor zorgen we -daar waar mogelijk- voor passende oplossingen zonder (dure) geïndiceerde zorg in te zetten (1 fte gedurende 2 jaar).
- We zetten in op normaliseren. We gaan het gesprek aan over realistische verwachtingen die de samenleving heeft van kinderen en jongeren, van tegenslagen in het leven, van weerbaarheid en zelfredzaamheid en van de rol die de gemeente kan spelen. Dit doen we onder andere door geen indicaties meer af te geven voor bepaalde (coachings)trajecten.
- We verkennen samen met jongeren, ouders en scholen hoe we de veerkracht en weerbaarheid van jongeren kunnen versterken.

3.3 Participatie, werk en inkomen

We vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen in de samenleving.
Meedoen geeft zingeving aan het leven en heeft een positieve invloed op de mentale en fysieke gezondheid.
Om te participeren zijn werk en voldoende inkomen belangrijke factoren.

Wat willen we bereiken

- We willen zoveel mogelijk mensen aan een baan helpen. Het vergroot de kans om mee te doen en onderdeel te zijn van de samenleving.
- We willen vicieuze cirkels doorbreken en belemmeringen om mee te doen in werk of andere maatschappelijke activiteiten wegnemen.

Wat gaan we daarvoor doen

- We zien dat mensen die op dit moment een bijstandsuitkering hebben veelal een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben en met problemen kampen op meerdere levensgebieden. We gaan hen intensiever begeleiden om hun te situatie te doorbreken.
- We starten een pilot waarin we ouders met een bijstandsuitkering een intensief traject aanbieden van hulp in combinatie met een baan in kansrijke sectoren.
- We verkleinen de zogenaamde 'armoedeval' door de uitstroompremie voor mensen die van bijstand naar werk gaan niet alleen na een half jaar te geven, maar nogmaals te geven als zij ook na een jaar nog aan het werk zijn.
- We verhogen de norm voor onze kindregelingen (zie paragraaf 3.5 schuldhulpverlening).

3.4 Jeugd

Onze kinderen en jongeren verdienen een optimale kans op een goede toekomst.
Op dit moment hebben niet alle kinderen hier een gelijke kans op. Daarom investeren we in onze jeugd.

Wat willen we bereiken
We willen dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in goede gezondheid en in een veilige en stimulerende omgeving.
We vergroten de kansengelijkheid door onderwijsachterstanden bij kinderen en jongeren tegen te gaan.

Wat gaan we daarvoor doen
- We bieden kinderen een kansrijke start door diverse preventieve programma's.
- We bouwen de ontwikkeling van integrale kindcentra en brede scholen verder uit. Door onderwijs, preventie en zorg met elkaar te verbinden, ontstaat er een stevige steunstructuur voor kinderen in het primair onderwijs.
- Voor jongeren in het voortgezet onderwijs en het mbo leggen we het accent op het halen van in elk geval een startkwalificatie, het voorkomen van schulden als volwassene en het verbeteren van hun gezondheid (JOGG).

3.5 Schuldhulpverlening

Armoede en schulden zijn een individueel én een maatschappelijk probleem: een probleem dat met de huidige stijging van de prijzen voor energie en levensmiddelen, inflatie en de effecten van corona voor een groeiend deel van de bevolking snel groter dreigt te worden.

Wat willen we bereiken
- We willen de bestaanszekerheid van onze meest kwetsbare inwoners vergroten. Dat doen we door meer nadruk te leggen op preventie, vroegsignalering en een integrale aanpak van onze armoede- en schuldenproblematiek.
- We willen dat mensen financieel in staat zijn om maatschappelijk mee te doen. En dat geldt ook voor kinderen in armoede. We willen dat mensen tijdig de weg weten te vinden bij financiële vragen en problemen en dat ze tevreden zijn over de geboden ondersteuning. Ook willen we het bereik van de regelingen, voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen
- We zetten meer capaciteit in op preventie en vroegsignalering. Daarbij zetten we ervaringsdeskundigen in.
- We versnellen het proces om te komen tot een traject schuldhulp door o.a. zelf beschikkingen af te geven.
- We zetten De Voorzieningenwijzer in om te zorgen dat inwoners optimaal gebruik maken van bestaande landelijke en gemeentelijke regelingen en voorzieningen.
- We verhogen de norm voor onze kindregelingen naar 130% van het wettelijk sociaal minimum.
- We verminderen de 'armoedeval' (zie 2.3 Participatie).
- We verkennen de mogelijkheden voor het introduceren van een 'meedoen-pas'. Hierin komen alle regelingen samen en krijgen inwoners meer keuzevrijheid.
- We maken gebruik van de kennis en ervaring die er is bij inwoners als het gaat om armoede en schulden bij de uitvoering van ons beleid. We willen daarnaast ervaringsdeskundigen inzetten en aannemen.

3.6 Personeelstekort (ouderen)zorg

Door allerlei oorzaken is er landelijk een groot personeelstekort in diverse sectoren. Ook in onze regio is dit het geval, onder andere in de ouderenzorg. De invloed van de gemeente op deze situatie is beperkt. Door onze inzet op preventie en een sterke sociale basis bieden we ouderen zoveel mogelijk gelegenheid om langer en prettiger thuis te wonen. Maar we zullen als samenleving meer moeten doen om de zorg voor onze ouderen op peil te houden.

Wat willen we bereiken
We willen samen met partners bijdragen aan oplossingen voor het personeelstekort in de ouderenzorg.

Wat gaan we daarvoor doen
- We starten een pilot met waarin we ouders met een bijstandsuitkering een intensief traject aanbieden van hulp in combinatie met een baan in de zorg. Zie paragraaf 2.3 participatie.
- We blijven in gesprek met partners in welzijn, zorg, onderwijs en arbeidsparticipatie om te zoeken naar andere concrete oplossingen en kansen die regionale samenwerking ons kan brengen.
- We gaan onderzoeken hoe we ruimhartiger om kunnen gaan met aanvragen van inwoners voor mantelzorgwoningen en prémantelzorgwoningen.
- We clusteren woningen voor ouderen zoveel mogelijk, zodat zij onderlinge steun kunnen bieden, de kans op eenzaamheid vermindert en de zorg aan huis goed en efficiënt geboden kan worden.

3.7 Ondersteuning van verenigingen en sportverenigingen

We staan voor een samenleving met een sterke sociale basis. Het verenigingsleven en alle vrijwilligers die daaraan bijdragen, zijn hierbij van onschatbare waarde.

Wat willen we bereiken
Een samenleving met een sterke sociale basis waarin inwoners verantwoordelijkheid nemen en voelen naar elkaar, voor elkaar klaar staan en elkaar helpen.

Wat gaan we daarvoor doen
- We blijven investeren op het gebied van sport, gezondheid, ontmoeting, zingeving en culturele activiteiten omdat dit zorgt voor sterke verbondenheid.
- De inzet van vrijwilligers is van cruciaal belang in een samenredzame en vitale samenleving. Hier gaan we in de komende vier jaar meer in investeren.
- We nodigen inwoners uit en faciliteren hen om zelf problemen aan te pakken en te werken aan maatschappelijke doelen, bijvoorbeeld door middel van opbouwwerk en subsidies. We zetten het Fonds Ooststellingwerf in de periode 2022-2026 door.
- We merken dat beleid en regelgeving op andere terreinen voor initiatiefnemers soms (onbedoeld) belemmerend werkt (ruimte, vergunningverlening). In samenwerking met alle betrokkenen lossen we dit op.
- We zorgen dat initiatiefnemers binnen de gemeente één aanspreekpunt hebben die hen begeleidt en bemiddelt tussen de diverse betrokkenen binnen de gemeentelijke organisatie.

3.8 Inclusie

Bij alles wat we doen is inclusie een belangrijk uitgangspunt. Dit betekent dat we optimale kansen willen voor iedereen om zich te ontwikkelen, mee te doen en zich geaccepteerd te voelen.

Wat willen we bereiken
We willen dat iedereen, hoe verschillend we ook zijn en met welke beperkingen en uitdagingen we ook kampen, volwaardig onderdeel kan en mag zijn van de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen
- Inclusie is voor ons een belangrijke toetssteen bij alle uitdagingen waar we als samenleving en gemeente voor staan. We nemen dit serieus en investeren in de uitwerking en uitvoering van onze Lokale Inclusieagenda.

3.9 Openbare orde en veiligheid

Een veilige leefomgeving is voor iedereen belangrijk: zowel in wijken, buurten, dorpen alsook op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Wij willen toegerust zijn om op onvoorziene omstandigheden adequaat te reageren.

Wat willen we bereiken
We willen dat onze inwoners en ondernemers wonen en werken en naar school gaan in een veilige woonomgeving. We willen ook meer bewustwording rond het thema ondermijning.

Wat gaan we daarvoor doen
- We werken samen met partners om risico's te beheersen. Samen coördineren we ook de voorbereiding en preparatie op hulpverlening bij incidenten en crisis.
- We geven uitvoering aan het vastgestelde uitvoeringsplan ondermijning. We geven extra aandacht aan het risico op natuurbranden.
- Het integraal veiligheidsbeleid loopt af en moet dit jaar vernieuwd worden.
- We gaan aan de slag met preventie en aanpak van overlast (personen, drugs, leefomgeving).
- We zetten in op preventie woninginbraak.

› inhoud

4
Ooststellingwerf, onderdeel van een vitale economie.

gemeente ooststellingwerf

4 Ooststellingwerf, onderdeel van een vitale economie.

› inhoud

4.1 Economie en werkgelegenheid

Er zijn 2.596 bedrijven gevestigd in Ooststellingwerf. Als bedrijven zich willen vestigen, moeten we kwaliteit leveren. Onze lokale economie groeit sterk in bepaalde sectoren. De vraag naar personeel is daarbij een uitdaging omdat er sprake is van een mismatch tussen vraag en aanbod.

Wat willen we bereiken

We willen een gunstig vestigingsklimaat bevorderen in onze gemeente om een gezonde lokale duurzame economie te versterken. Bedrijven die zich in onze gemeente willen vestigen, moeten er op kunnen rekenen dat wij kwaliteit leveren. We willen dat er voldoende ruimte is voor de groei van onze bedrijven, passend binnen het streven van een CO_2 neutrale gemeente in 2030. Hiervoor moet er uitbreiding plaatsvinden van onze bedrijventerreinen
We willen investeren in de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt met aandacht voor de mismatch tussen vraag en aanbod. We willen dat het Centrumplan Oosterwolde wordt afgerond. In het winkelgebied van Oosterwolde blijven we werken aan het versterken van het winkelhart Oosterwolde.

Wat gaan we daarvoor doen

- We stellen een plan op voor de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen in Oosterwolde, Haulerwijk en Donkerbroek.
- Samen met ondernemers kijken we naar mogelijkheden om aan de vraag naar personeel te kunnen voldoen.
- Op weg naar deze inclusieve samenleving versterken en intensiveren de vijf gemeenten in de regio Zuidoost de onderlinge samenwerking en de samenwerking met alle partners in de keten inclusief het onderwijs, de (SW)bedrijven en het UWV in de arbeidsmarkt Zuidoost Friesland. De bundeling van kennis en deskundigheid is noodzakelijk om het vraagstuk van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt om te buigen ‘Van mismatch naar match’ waarbij de insteek is dat gekeken wordt naar de talenten van werkzoekenden.
- We willen dat de uitvoering van het Centrumplan Oosterwolde volgens plan wordt afgerond. Dit doen we door inwoners, ondernemers en vastgoedeigenaren een duidelijke stem te geven bij de herinrichting en planontwikkeling van de kop Stationsstraat met de kruising Dertien Aprilstraat
- Ter versterking van het winkelhart van Oosterwolde het bestaande BIZ voortzetten waarbij de komende vier jaar door ondernemer en vastgoedeigenaren en de gemeente in totaal € 105.000,– per jaar wordt geïnvesteerd.

gemeente ooststellingwerf

4.2 Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme zijn belangrijke pijlers in ons economisch beleid. De natuurgebieden Drents Friese Wold en Fochteloërveen in onze gemeenten bevinden zich in het grensgebied met Drenthe. Mede om die reden maakt onze gemeente onderdeel uit van het Recreatieschap Drenthe. Appelscha en omgeving is een belangrijke pijler in de recreatieve ontwikkeling van de regio.

In het kader van de Regio Deal Zuidoost Friesland is een samenwerkingsproject gestart. Dit project beoogt een slimme groei van het toerisme in deze regio, een optimale balans tussen een toenemende toeristische druk en de draagkracht van onze leefomgeving.

TRZF draagt bij aan de regionale marketing. De Coöperatie Appelscha Regio 3.0 is verantwoordelijk voor de lokale marketing van ons gebied.

Ooststellingwerf, en in het bijzonder Appelscha, ligt op de route van Frederiksoord (via het Fochteloërveen) naar Veenhuizen, beiden deel uitmakend van het Unesco Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. Voor het toerisme is dit een belangrijk gegeven, want Unesco werelderfgoederen trekken veel bezoekers. Onze regio kan hier zeker van profiteren. Samenwerking is daarom belangrijk.

Wat willen we bereiken
We willen investeren in een kwalitatieve en slimme ontwikkeling van de recreatieve sector. We streven naar balans tussen groei van het (duurzame) toerisme en de draagkracht van onze leefomgeving en de natuurgebieden. We zetten daarom in op gebiedsgerichte ontwikkelingen op ons grondgebied daarom zijn we actief betrokken bij de diverse overlegstructuren Nationaal landschap Drents Friese Wold en het Fochteloërveen en de Turfroute.

De kwaliteit van de openbare voorzieningen is van groot belang. We willen daarom incidenteel (vervanging en groot onderhoud) en structureel investeren in het onderhoud van de openbare voorzieningen, zoals toiletvoorzieningen. Ook willen we de kwaliteit van onze fiets- en wandelnetwerken in stand houden. Dit doen we o.a in samenwerking met het Recreatieschap Drenthe. We willen dat onze vakantieparken vitaal zijn.

Wat gaan we daarvoor doen
- We evalueren eind 2023 de inzet van TRZF (Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost Friesland) en Coöperatie Appelscha 3.0.
- We zijn trekker van de Regio Deal onderdeel Recreatie en toerisme. We stellen de ontwikkelstrategie van de regio Zuidoost Friesland vast.
- We stellen een ontwikkelagenda voor Ooststellingwerf vast, die is afgeleid van de regionale ontwikkelstrategie.
- We sluiten aan bij de lopende samenwerking op het gebied van marketing en promotie, productontwikkeling en gastheerschap bij de Koloniën van Weldadigheid.
- De Coöperatie Appelscha Regio 3.0 is verantwoordelijk voor de lokale marketing.
- We gaan verder met het uitvoeren van de pilot Vitale Vakantieparken.

| Collegeakkoord 2022

gemeente ooststellingwerf